

สำมะโนอุตสาหกรรม พ.ศ. 2560

การเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐาน: ภาคใต้

เนื่องจากบริบทของประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านเศรษฐกิจสังคมและการเมืองที่ส่งผลกระทบต่อภาคอุตสาหกรรมทำให้โครงสร้างการดำเนินธุรกิจและอุตสาหกรรมเปลี่ยนแปลงไป เช่น วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) มีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้น และมีธุรกิจทางการค้า การบริการ และอุตสาหกรรมใหม่ๆ เกิดขึ้น เป็นต้น ซึ่งถือเป็นกลไกที่สำคัญต่อการเจริญเติบโตของระบบเศรษฐกิจของประเทศ ดังนั้น ข้อมูลสถิติและสารสนเทศโครงสร้างชั้นพื้นฐานเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจและอุตสาหกรรม จึงมีความสำคัญและจำเป็นสำหรับภาครัฐและเอกชนใช้ในการกำหนดนโยบายและวางแผนพัฒนาด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมทั้งในระดับประเทศและระดับท้องถิ่น เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจในตลาดโลก

สำนักงานสถิติแห่งชาติ จัดทำสำมะโนอุตสาหกรรมทุก 10 ปี ตามข้อเสนอแนะขององค์การสหประชาชาติ และได้วางแผนเปลี่ยนเป็นจัดทำทุก 5 ปี เพื่อให้ประเทศไทยมีข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญทางด้านอุตสาหกรรมการผลิตอย่างต่อเนื่องเพื่อใช้ในการวิเคราะห์และติดตามสถานการณ์ด้านเศรษฐกิจของประเทศและภูมิภาค ซึ่งที่ผ่านมาสำนักงานสถิติแห่งชาติจัดทำสำมะโนอุตสาหกรรมมาแล้ว 4 ครั้ง ในปี 2507 ปี 2540 ปี 2550 และปี 2555 สำหรับปี 2560 เป็นการจัดทำสำมะโนอุตสาหกรรมครั้งที่ 5 ของประเทศไทย

ในการจัดทำสำมะโนอุตสาหกรรม พ.ศ. 2560 ได้กำหนดแผนการดำเนินงานเป็น 2 ขั้นตอนคือ ขั้นการเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานหรือการนับจดสถานประกอบการทุกประเภท ซึ่งดำเนินการในปี 2559 และขั้นการเก็บรวบรวม ข้อมูลรายละเอียดหรือการแจงนับสถานประกอบการในอุตสาหกรรมการผลิต ดำเนินการในปี 2560

การนำเสนอผลสำมะโนฉบับนี้ เป็นผลจากขั้นการเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานหรือการนับจดสถานประกอบการในปี 2559 ซึ่งจัดจำแนกประเภทสถานประกอบการตามการจัดประเภทมาตรฐานอุตสาหกรรมประเทศไทย ปี 2552 (Thailand Standard Industrial Classification : TSIC 2009) ได้แก่ ธุรกิจทางการค้า ธุรกิจทางการบริการ การผลิต การก่อสร้าง การขนส่งทางบกและสถานที่เก็บสินค้า กิจกรรมด้านข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร และกิจกรรมด้านโรงพยาบาลเอกชนที่ตั้งอยู่ในภาคใต้ โดยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลสถานประกอบการในพื้นที่เขตเทศบาลระหว่างเดือนพฤษภาคม – สิงหาคม 2559 และพื้นที่นอกเขตเทศบาลระหว่างเดือนตุลาคม – ธันวาคม 2559

ผลการเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานของสถานประกอบการในภาคใต้ พบว่ามีสถานประกอบการจำนวนทั้งสิ้น 369,655 แห่ง ในจำนวนนี้แยกเป็นสถานประกอบการที่เก็บรวบรวมรายการข้อมูลพื้นฐานในแบบสอบถามได้ครบถ้วน จำนวน 353,637 แห่ง และสถานประกอบการที่เก็บรวบรวมรายการข้อมูลได้เพียง ชื่อ ที่ตั้ง และประเภทธุรกิจ/อุตสาหกรรม จำนวน 16,018 แห่ง สำหรับข้อมูลที่น่าเสนอผลในสรุปผลข้อมูลเบื้องต้นฉบับนี้จะเป็นข้อมูลของสถานประกอบการที่เก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานได้ครบถ้วนจำนวน 353,637 แห่งเท่านั้น สรุปได้ดังนี้

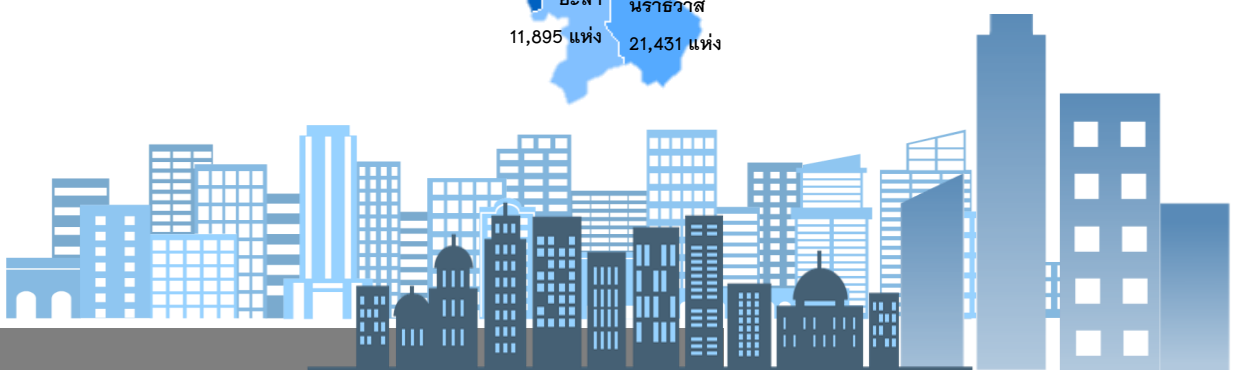
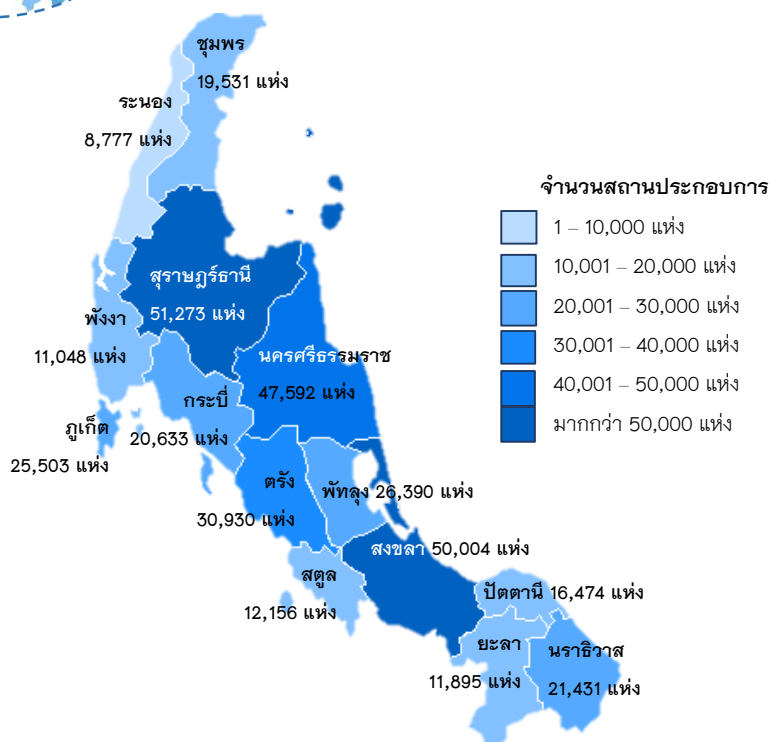
จำนวนสถานประกอบการ

ภาพที่ 1 จำนวนสถานประกอบการรายจังหวัด

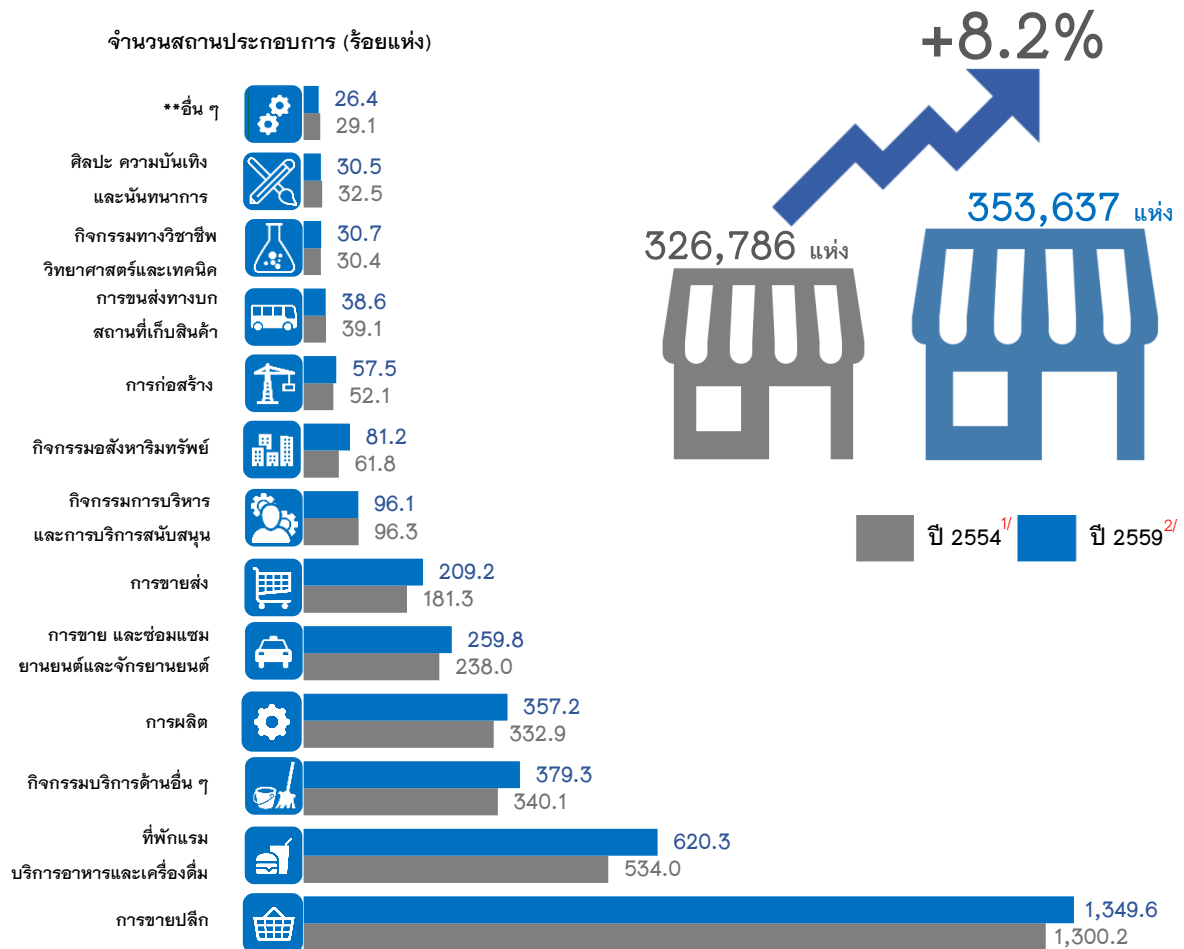
จากการเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานของสถานประกอบการในภาคใต้ พบว่า มีจำนวนสถานประกอบการทั้งสิ้น 353,637 แห่ง

หากพิจารณาเป็นรายจังหวัด พบว่า จังหวัดที่มีจำนวนสถานประกอบการมากที่สุด คือ จังหวัดสุราษฎร์ธานี รองลงมาคือ สงขลา นครศรีธรรมราช และตรัง ตามลำดับ สำหรับจังหวัดที่มีจำนวนสถานประกอบการน้อยที่สุด คือ จังหวัดระนอง

ภาพที่ 2 เปรียบเทียบจำนวนสถานประกอบการในปี 2554 และ 2559

จำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจ

** อื่นๆ หมายถึง การจัดการการบำบัดน้ำเสีย ของเสียและสิ่งปฏิกูล ข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร และโรงพยาบาลเอกชน

^{1/} หมายถึง สำนะโนธุรกิจและอุตสาหกรรม พ.ศ. 2555

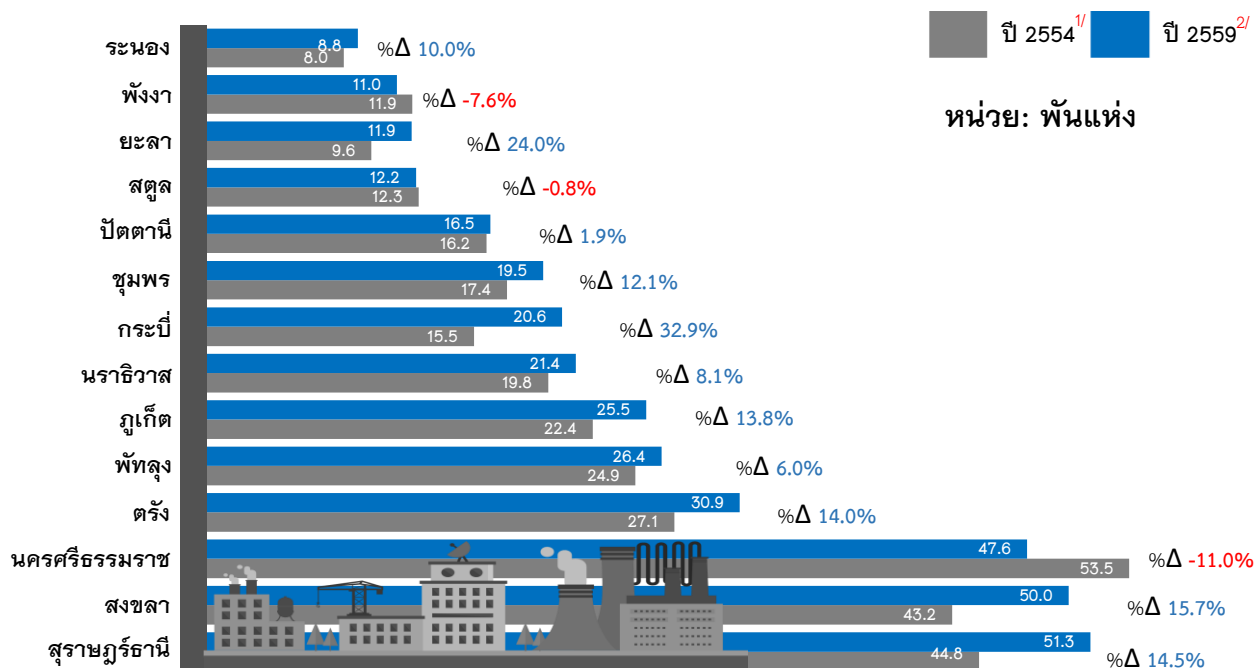
^{2/} หมายถึง สำนะโนอุตสาหกรรม พ.ศ. 2560

เมื่อเปรียบเทียบจำนวนสถานประกอบการระหว่างปี 2554 และ ปี 2559 ในภาคใต้ พบว่า จำนวนสถานประกอบการเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.2 โดยเกือบทุกกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ยกเว้น กิจกรรมการบริหารและการบริการสนับสนุน การขนส่งทางบก สถานที่เก็บสินค้า ศิลปะ ความบันเทิง และนันทนาการ และ**อื่น ๆ ที่มีจำนวนสถานประกอบการลดลง

ภาพที่ 3 เปรียบเทียบจำนวนสถานประกอบการ ในปี 2554 และ 2559 จำแนกตามจังหวัด

หากพิจารณาเป็นรายจังหวัดพบว่า เกือบทุกจังหวัดมีจำนวนสถานประกอบการเพิ่มขึ้น โดยจังหวัดกระบี่มีอัตราการเพิ่มขึ้นของสถานประกอบการสูงสุดร้อยละ 32.9 รองลงมา คือ จังหวัดยะลา และสงขลา มีอัตราการเพิ่มขึ้นของสถานประกอบการร้อยละ 24.0 และร้อยละ 15.7 ตามลำดับ

^{1/} หมายถึง สำมะโนธุรกิจและอุตสาหกรรม พ.ศ. 2555

^{2/} หมายถึง สำมะโนอุตสาหกรรม พ.ศ. 2560

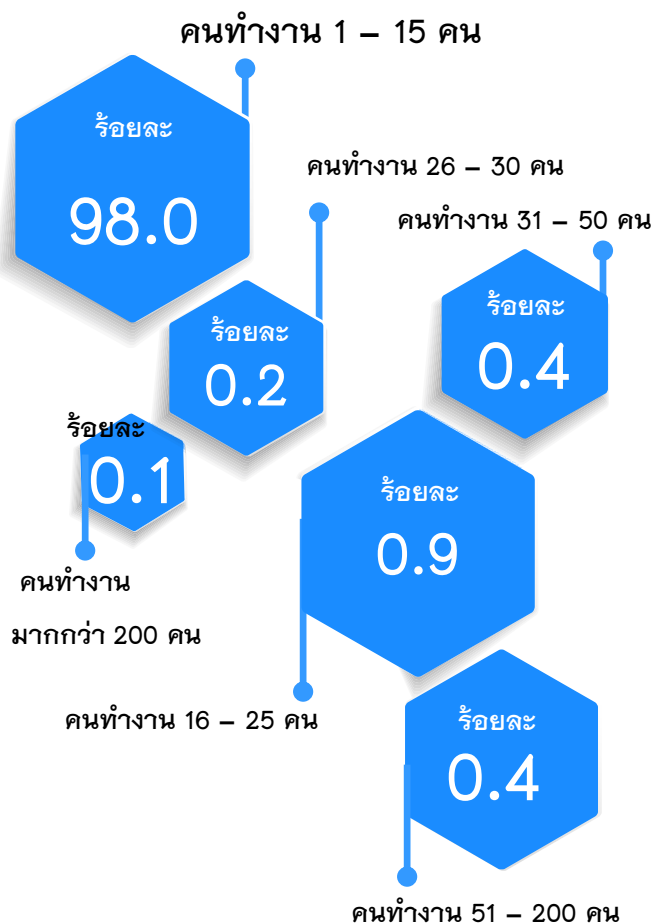
ในขณะที่จังหวัดนครศรีธรรมราชมีอัตราการลดลงของสถานประกอบการมากที่สุด คือ ร้อยละ 11.0 จังหวัดพังงา และสตูล มีจำนวนสถานประกอบการลดลงร้อยละ 7.6 และ 0.8 ตามลำดับ

ขนาดสถานประกอบการ

ภาพที่ 4 ร้อยละของสถานประกอบการ จำแนกตามขนาดสถานประกอบการ
(จำนวนคนทำงาน)

เมื่อพิจารณาขนาดสถานประกอบการซึ่งวัดด้วยจำนวนคนทำงาน พบว่า ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 98.0) เป็นสถานประกอบการที่มีคนทำงาน 1 – 15 คน ส่วนสถานประกอบการที่มีคนทำงาน 16 – 25 คน มีร้อยละ 0.9 สถานประกอบการที่มีคนทำงาน 31 – 50 คน และ 51 – 200 คน มีร้อยละ 0.4 เท่ากัน สำหรับสถานประกอบการที่มีคนทำงาน 26 – 30 คน และมากกว่า 200 คน มีร้อยละ 0.2 และ 0.1 ตามลำดับ

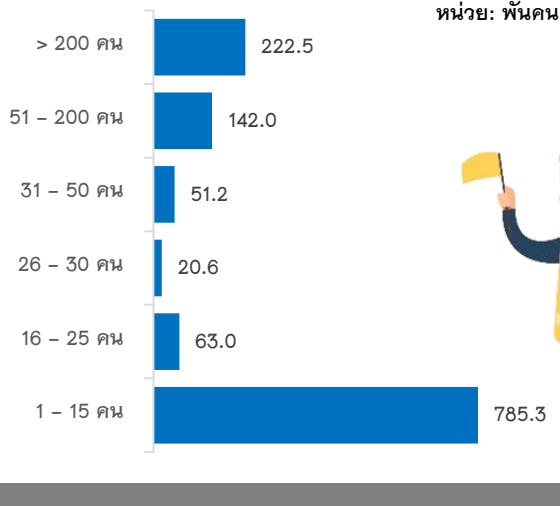

คนทำงานในสถานประกอบการ

ภาพที่ 5 คนทำงานในสถานประกอบการ จำแนกตามขนาดสถานประกอบการ

ขนาดสถานประกอบการ

สำหรับคนทำงาน ในสถาน

ประกอบการที่ตั้งอยู่ภาคใต้ ในปี 2559 มีจำนวนประมาณ 1.3 ล้านคน ในจำนวนนี้เป็นคนทำงานที่ปฏิบัติงานในสถานประกอบการที่มีคนทำงาน 1 – 15 คน ประมาณ 785,300 คน รองลงมาเป็นคนทำงานที่ปฏิบัติงานในสถาน-

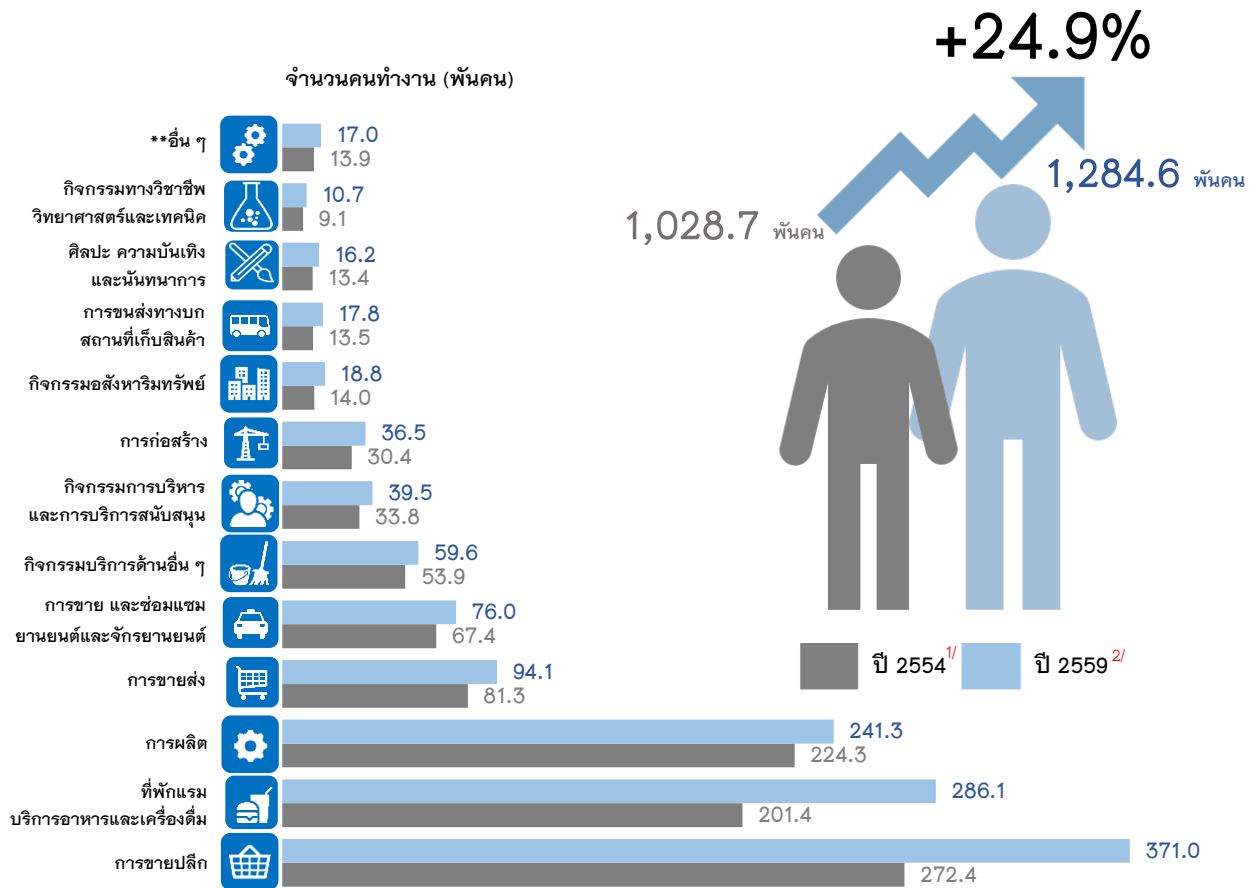
ประกอบการที่มีคนทำงานมากกว่า 200 คน และ 51 – 200 คน ประมาณ 222,500 คน และ 142,000 คน ตามลำดับ ส่วนสถานประกอบการขนาดอื่น ๆ มีคนทำงานในสถานประกอบการรวมกันประมาณ 134,800 คน

****คนทำงาน** หมายถึง เจ้าของกิจการหรือหุ้นส่วนที่ทำงานโดยไม่ได้รับค่าจ้างเงินเดือน และรวมลูกจ้างที่ทำงานในสถานประกอบการ

ภาพที่ 6 เปรียบเทียบจำนวนคนทำงานในปี 2554 และ 2559

จำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจ

** อื่นๆ หมายถึง การจัดการการบำบัดน้ำเสีย ของเสียและสิ่งปฏิกูล ข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร และโรงพยาบาลเอกชน

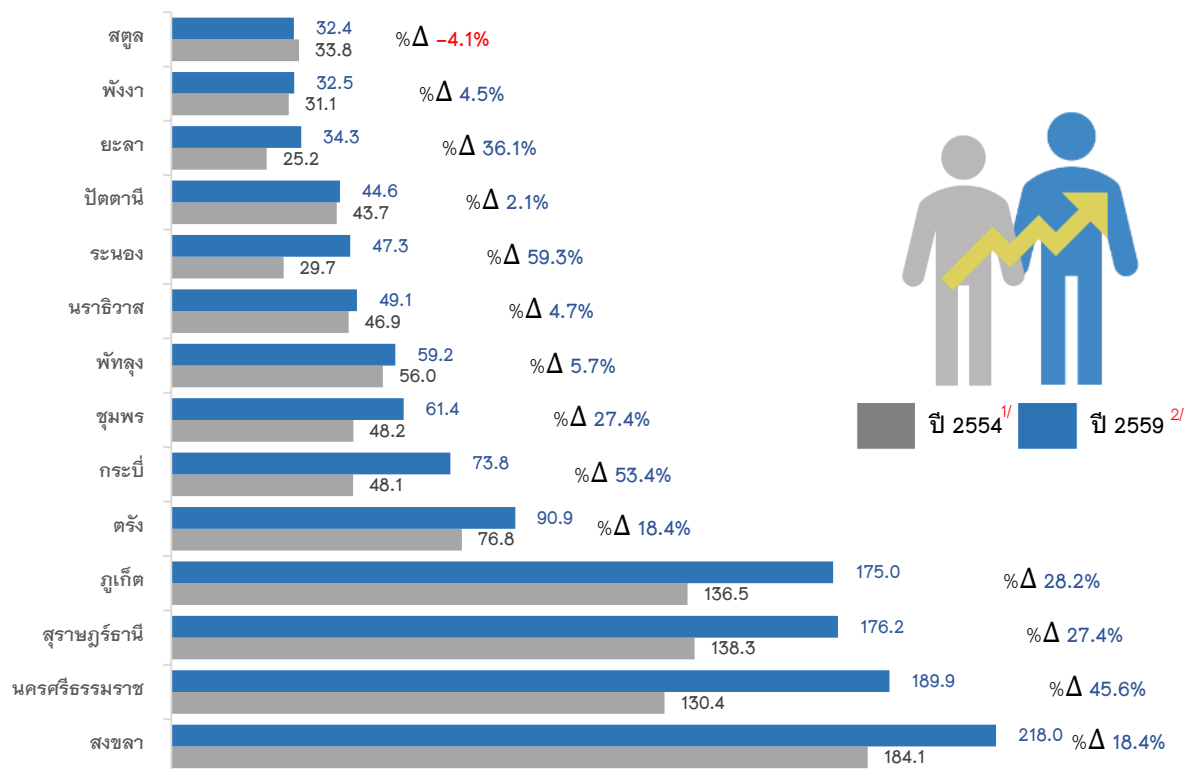
^{1/} หมายถึง สำนะโนธุรกิจและอุตสาหกรรม พ.ศ. 2555

^{2/} หมายถึง สำนะโนอุตสาหกรรม พ.ศ. 2560

เมื่อเปรียบเทียบจำนวนคนทำงาน ในปี 2559 และปี 2554 พบว่า มีจำนวนเพิ่มขึ้นจาก 1.0 ล้านคน เป็น 1.3 ล้านคน คิดเป็นอัตราการเพิ่มขึ้น ร้อยละ 24.9 โดยทุกกิจกรรมทางเศรษฐกิจมีจำนวนคนทำงานเพิ่มขึ้น โดยสถานประกอบการที่ประกอบกิจกรรมการขายปลีก ที่พักแรม บริการอาหารและเครื่องดื่ม กิจกรรมอสังหาริมทรัพย์ และการขนส่งทางบกและสถานที่เก็บสินค้า มีจำนวนคนทำงานเพิ่มขึ้นกว่าร้อยละ 30.0

ภาพที่ 7 เปรียบเทียบจำนวนคนทำงานในปี 2554 และ 2559 จำแนกตามจังหวัด

เมื่อพิจารณาคนทำงานในแต่ละจังหวัดของภาคใต้ พบว่า จังหวัดสงขลา มีคนทำงานมากที่สุดประมาณ 218,000 คน รองลงมา คือ นครศรีธรรมราช มีคนทำงานประมาณ 189,900 คน ส่วนจังหวัดที่มีคนทำงานน้อยที่สุด คือ สตูลประมาณ 32,400 คน

เมื่อเปรียบเทียบจำนวนคนทำงานในปี 2559 และปี 2554 พบว่า เกือบทุกจังหวัดในภาคใต้คนทำงานเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะจังหวัดระนองมีคนทำงานเพิ่มขึ้นมากที่สุดถึงร้อยละ 59.3 รองลงมาเป็นจังหวัดกระบี่ และนครศรีธรรมราช มีคนทำงานเพิ่มขึ้นร้อยละ 53.4 และ 45.6 ตามลำดับ ส่วนจังหวัดสตูล มีสัดส่วนคนทำงานลดลงเพียงจังหวัดเดียวในภาคใต้

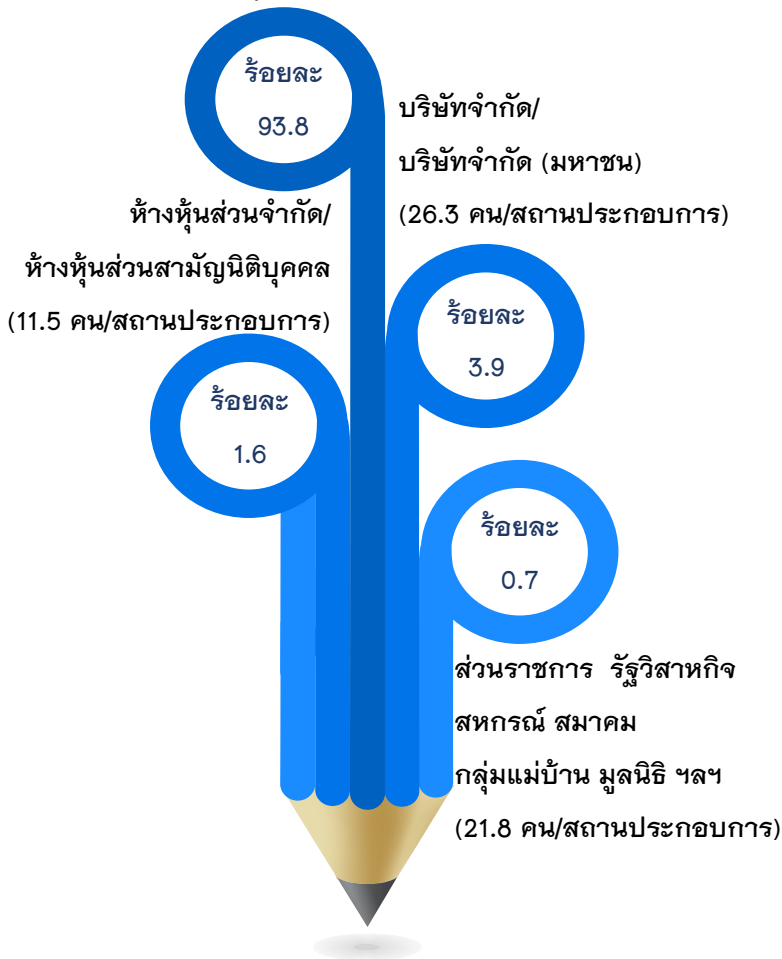
รูปแบบการจัดตั้งตามกฎหมาย

ภาพที่ 8 ร้อยละของสถานประกอบการ และจำนวนคนทำงานเฉลี่ยต่อ

สถานประกอบการ จำแนกตามรูปแบบการจัดตั้งตามกฎหมาย

ส่วนบุคคล (2.4 คน/สถานประกอบการ)

เมื่อพิจารณาตามรูปแบบการจัดตั้งตามกฎหมาย พบว่าสถานประกอบการส่วนใหญ่ (ร้อยละ 93.8) มีรูปแบบการจัดตั้งเป็นส่วนบุคคล รองลงมาเป็นบริษัทจำกัด บริษัทจำกัด (มหาชน) ร้อยละ 3.9 ห้างหุ้นส่วนจำกัด ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล ร้อยละ 1.6 สำหรับสถานประกอบการที่เป็นรูปแบบอื่นๆ (ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ สหกรณ์ สมาคม กลุ่มแม่บ้าน มูลนิธิ ฯลฯ) มีเพียงร้อยละ 0.7 ซึ่งหากพิจารณาจำนวนคนทำงานเฉลี่ยต่อสถานประกอบการ

พบว่า สถานประกอบการที่เป็นบริษัทจำกัด และบริษัทจำกัด (มหาชน) มีจำนวนคนทำงานเฉลี่ยสูงสุดถึง 26 คนต่อสถานประกอบการ

รูปแบบการจัดตั้งทางเศรษฐกิจ

ภาพที่ 9 ร้อยละของสถานประกอบการ

จำแนกตามรูปแบบการจัดตั้งทางเศรษฐกิจ

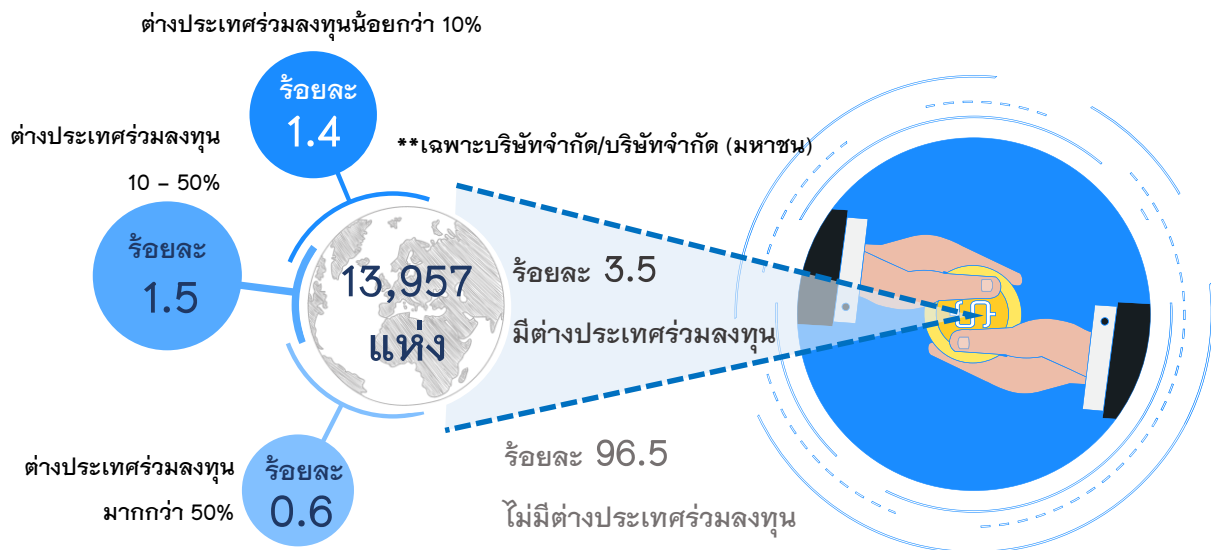
เมื่อพิจารณาตามรูปแบบการจัดตั้งทางเศรษฐกิจ พบว่า สถานประกอบการส่วนใหญ่ (ร้อยละ 97.7) มีรูปแบบการจัดตั้งเป็นสำนักงานแห่งเดียว ส่วนที่เหลืออีกร้อยละ 1.8 เป็นสำนักงานสาขา และอีกร้อยละ 0.5 เป็นสำนักงานใหญ่

การร่วมลงทุนถือหุ้น

ภาพที่ 10 ร้อยละของสถานประกอบการ จำแนกตามการมีต่างประเทศ
ร่วมลงทุนหรือถือหุ้น

สถานประกอบการ ที่มีรูปแบบการจัดตั้งตามกฎหมายเป็นบริษัทจำกัด บริษัทจำกัด (มหาชน) ในภาคใต้มีจำนวน 13,957 แห่ง ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 96.5) ไม่มีการร่วมลงทุนหรือถือหุ้นจากต่างประเทศ สำหรับสถานประกอบการที่มีการร่วมลงทุนหรือถือหุ้น มีเพียงร้อยละ 3.5 ในจำนวนนี้สถานประกอบการ

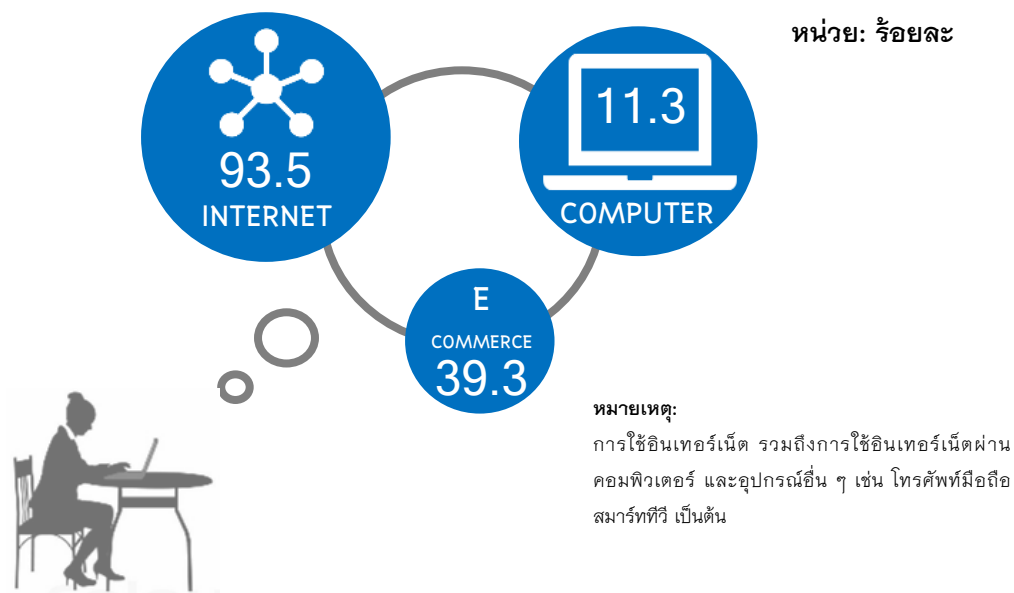
ที่มีสัดส่วนการร่วมลงทุนหรือถือหุ้นจากต่างประเทศระหว่าง 10 - 50% คิดเป็นร้อยละ 1.5 รองลงมา มีสัดส่วนการร่วมลงทุนหรือถือหุ้นจากต่างประเทศน้อยกว่า 10% ร้อยละ 1.4 ส่วนสถานประกอบการที่มีการร่วมลงทุนหรือถือหุ้นจากต่างประเทศมากกว่า 50% มีร้อยละ 0.6

การมีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารในการดำเนินกิจการ

ภาพที่ 11 ร้อยละของสถานประกอบการที่มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
และการสื่อสารในการประกอบการ

สำหรับการมีการใช้
เทคโนโลยีสารสนเทศและการ
สื่อสารในการดำเนินกิจการ พบว่า
สถานประกอบการในภาคใต้มีการใช้
คอมพิวเตอร์ ในการดำเนินกิจการ
ประมาณ 39,948 แห่ง หรือคิดเป็น
ร้อยละ 11.3 ของสถานประกอบการ
ทั้งสิ้น

สำหรับการใช้อินเทอร์เน็ต
จากสถานประกอบการที่มีการใช้
คอมพิวเตอร์ พบว่า มีการใช้
อินเทอร์เน็ตร้อยละ 93.5 นอกจากนี้
ยังพบว่าสถานประกอบการที่ใช้
อินเทอร์เน็ตในการดำเนินกิจการยังมี
การซื้อขายสินค้าหรือบริการผ่าน
อินเทอร์เน็ต (E – Commerce)
ร้อยละ 39.3

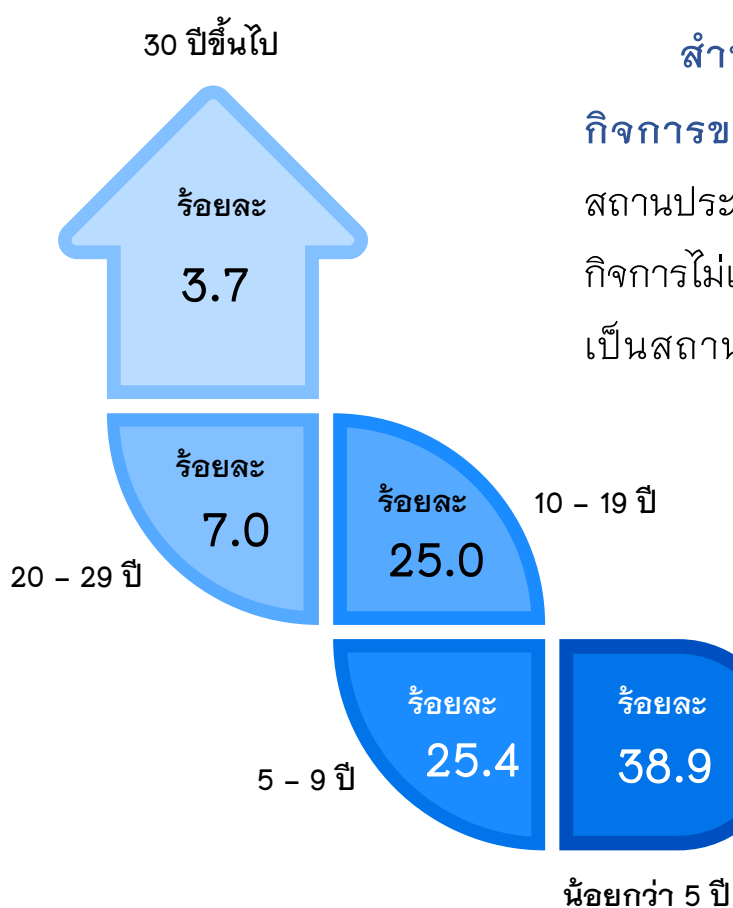

ระยะเวลาในการดำเนินกิจการ

ภาพที่ 12 ร้อยละของสถานประกอบการ

จำแนกตามระยะเวลาในการดำเนินกิจการ

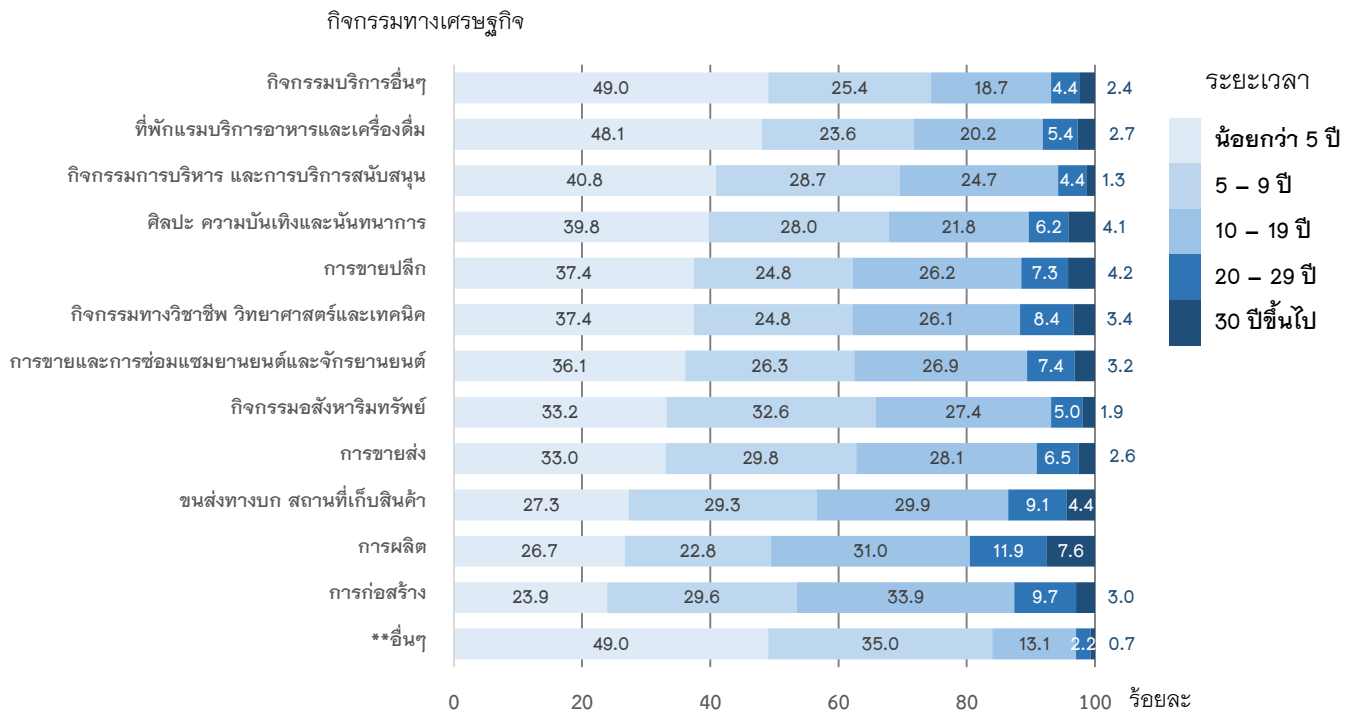
สำหรับระยะเวลาในการดำเนิน

กิจการของสถานประกอบการ พบว่าสถานประกอบการส่วนใหญ่เพิ่งเริ่มดำเนินกิจการไม่เกิน 5 ปี (ร้อยละ 38.9) รองลงมา

เป็นสถานประกอบการที่ดำเนินกิจการ 5 - 9 ปี และ 10 - 19 ปี โดยมีสัดส่วนอยู่ที่ร้อยละ 25.4 และ 25.0 ตามลำดับ สำหรับสถานประกอบการที่ดำเนินกิจการเกิน 20 ปี มีเพียงร้อยละ 10.7 เท่านั้น

ภาพที่ 13 ระยะเวลาในการดำเนินการของสถานประกอบการ จำแนกตาม กิจกรรมทางเศรษฐกิจ

** อื่นๆ หมายถึง การจัดการการบำบัดน้ำเสีย ของเสียและสิ่งปฏิกูล ข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร และโรงพยาบาลเอกชน

เมื่อพิจารณาตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจ พบว่า สถานประกอบการส่วนใหญ่มีการดำเนินการน้อยกว่า 5 ปี ในเกือบทุกกิจกรรม ยกเว้น สถานประกอบการที่ดำเนินการการผลิต การก่อสร้าง ขนส่งทางบก สถานที่เก็บสินค้า ที่ส่วนใหญ่มีการดำเนินการ 10 - 19 ปี

